

TŁUMACZENIE

UMOWA

między Unią Europejską a Bośnią i Hercegowiną ustanawiająca ogólne zasady udziału Bośni i Hercegowiny w prowadzonych przez Unię Europejską operacjach zarządzania kryzysowego

UNIA EUROPEJSKA

z jednej strony oraz

BOŚNIA I HERCEGOWINA

z drugiej strony,

zwane dalej „Stronami”,

mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia Europejska (UE) może zdecydować o podjęciu działania w dziedzinie zarządzania kryzysowego.
- (2) Unia Europejska zdecyduje, czy państwa trzecie zostaną zaproszone do udziału w operacji zarządzania kryzysowego prowadzonej przez UE. Bośnia i Hercegowina może przyjąć zaproszenie Unii Europejskiej i zaoferować swój wkład. W takim przypadku Unia Europejska zdecyduje, czy przyjąć wkład proponowany przez Bośnię i Hercegowinę.
- (3) Warunki dotyczące udziału Bośni i Hercegowiny w prowadzonych przez UE operacjach zarządzania kryzysowego powinny być ustalone w umowie ustanawiającej ramy współpracy dla takiego potencjalnego przyszłego udziału, a nie określane indywidualnie dla każdej poszczególnej operacji.
- (4) Tego rodzaju umowa nie powinna naruszać autonomii podejmowania decyzji przez Unię Europejską ani przesądzać o indywidualnym charakterze decyzji Bośni i Hercegowiny dotyczących udziału w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego.
- (5) Umowa taka powinna dotyczyć jedynie przyszłych operacji zarządzania kryzysowego prowadzonych przez UE oraz pozostawać bez uszczerbku dla obowiązujących umów dotyczących udziału Bośni i Hercegowiny w rozpoczętej już operacji zarządzania kryzysowego prowadzonej przez UE,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

SEKCJA I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Decyzje dotyczące udziału

1. Po podjęciu przez Unię Europejską decyzji o zaproszeniu Bośni i Hercegowiny do udziału w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego oraz po podjęciu przez Bośnię i Hercegowinę decyzji o udziale, Bośnia i Hercegowina przekazuje Unii Europejskiej informacje o proponowanym wkładzie.
2. Dokonywana przez Unię Europejską ocena wkładu Bośni i Hercegowiny jest prowadzona w konsultacji z Bośnią i Hercegowiną.
3. Możliwie wcześnie Unia Europejska przekazuje Bośni i Hercegowinie początkowe dane szacunkowe dotyczące prawdopodobnej wysokości jej udziału we wspólnych kosztach operacji, aby pomóc Bośni i Hercegowinie w sformułowaniu jej oferty.
4. Unia Europejska komunikuje listownie wynik tej oceny Bośni i Hercegowinie w celu zagwarantowania udziału Bośni i Hercegowiny zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy.

Artykuł 2

Zasady ogólne

1. Bośnia i Hercegowina przyłącza się do decyzji Rady, na mocy której Rada Unii Europejskiej postanawia, że UE będzie prowadziła operację zarządzania kryzysowego, oraz do wszelkich innych decyzji, na mocy których Rada Unii Europejskiej postanawia rozszerzyć prowadzoną przez UE operację zarządzania kryzysowego, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy i wszelkimi wymaganymi uzgodnieniami wykonawczymi.
2. Wkład Bośni i Hercegowiny wnoszony do prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego nie narusza autonomii podejmowania decyzji przez Unię Europejską.

Artykuł 3

Status personelu i sił

1. Status personelu oddelegowanego przez Bośnię i Hercegowinę do udziału w prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego lub sił wysłanych przez Bośnię i Hercegowinę do udziału w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysowego jest regulowany umową w sprawie statusu sił/misji, jeżeli taka istnieje, zawartą między Unią Europejską i państwem/państwami, w którym/których operacja jest prowadzona.
2. Status personelu przydzielonego do dowództwa lub grup dowodzenia usytuowanych poza państwem/państwami, w którym/których prowadzona jest przez UE operacja zarządzania kryzysowego, podlega ustaleniom między dowództwem i odpowiednimi grupami dowodzenia a Bośnią i Hercegowiną.
3. Bez uszczerbku dla umowy w sprawie statusu sił/misji, o której mowa w ust. 1, Bośnia i Hercegowina sprawuje jurysdykcję nad swoim personelem uczestniczącym w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego. W przypadkach gdy siły Bośni i Hercegowiny działają na pokładzie statku lub samolotu należących do państwa członkowskiego UE, państwo to sprawuje jurysdykcję zgodnie ze swoim wewnętrznymi przepisami ustawowymi i procedurami.
4. Bośnia i Hercegowina jest odpowiedzialna za wszelkie roszczenia związane z udziałem w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego, dotyczące członka jej personelu lub podnoszone przez członka jej personelu. Bośnia i Hercegowina jest odpowiedzialna za wszczęcie postępowania, w szczególności sądowego lub dyscyplinarnego, przeciwko członkom jej personelu zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.
5. Strony uzgadniają zrzeczenie się wobec siebie wszelkich roszczeń nie wynikających z umowy, z tytułu uszkodzenia, utraty lub zniszczenia składników majątku będących własnością jednej ze Stron lub przez nią obsługiwanych lub z tytułu uszkodzeń ciała lub śmierci członków personelu Strony wynikających z wykonywania przez nich obowiązków służbowych w związku z działaniami na mocy niniejszej umowy, z wyjątkiem przypadków rażącego zaniedbania lub umyślnego uchybienia.
6. Bośnia i Hercegowina zobowiązuje się do złożenia oświadczenia w odniesieniu do zrzeczenia się roszczeń wobec państw uczestniczących w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego, w której Bośnia i Hercegowina uczestniczy, oraz do uczynienia tego przy podpisywaniu niniejszej umowy.
7. Unia Europejska zobowiązuje się zapewnić, aby państwa członkowskie Unii Europejskiej złożyły oświadczenie dotyczące zrzeczenia się roszczeń w przypadku ewentualnego przyszłego udziału Bośni i Hercegowiny w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego oraz aby uczyniły to przy podpisywaniu niniejszej umowy.

Artykuł 4

Informacje niejawne

1. Bośnia i Hercegowina podejmuje wszelkie odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby informacje niejawne UE były chronione zgodnie z przepisami Rady Unii Europejskiej dotyczącymi bezpieczeństwa zawartymi w decyzji Rady 2011/292/UE z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE ⁽¹⁾ oraz zgodnie z dalszymi wytycznymi wydawanymi przez właściwe organy, w tym wytycznymi dowódcy operacji UE dotyczącymi prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysowego lub wytycznymi szefa misji UE dotyczącymi prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 141 z 27.5.2011, s. 17.

2. W przypadku gdy UE oraz Bośnia i Hercegowina zawarły porozumienie w sprawie procedur bezpieczeństwa dotyczących wymiany informacji niejawnych, postanowienia takiego porozumienia obowiązują w związku z prowadzoną przez UE operacją zarządzania kryzysowego.

SEKCJA II

POSTANOWIENIA W SPRAWIE UDZIAŁU W CYWILNYCH OPERACJACH ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Artykuł 5

Personel oddelegowany do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego

1. Bośnia i Hercegowina zapewnia, aby jej personel oddelegowany do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego wykonywał swoją misję zgodnie z:

- a) decyzją Rady i późniejszymi zmianami, o których mowa w art. 2 ust. 1;
- b) planem operacji;
- c) ze środkami wykonawczymi.

2. Bośnia i Hercegowina informuje w odpowiednim czasie szefa misji prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa o wszelkich zmianach dotyczących wkładu wniesionego do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego.

3. Personel oddelegowany do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego musi przejść badania lekarskie i szczepienia oraz uzyskać zaświadczenie lekarskie stwierdzające zdolność do pełnienia obowiązków wystawione przez właściwe władze Bośni i Hercegowiny. Personel oddelegowany do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego przedstawia kopię takiego zaświadczenia.

Artykuł 6

Struktura dowodzenia

1. Personel oddelegowany przez Bośnię i Hercegowinę wykonuje swoje obowiązki i postępuje, mając na uwadze wyłącznie interesy prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego.

2. Cały personel podlega w pełni swoim władzom krajowym.

3. Władze krajowe przekazują Unii Europejskiej kontrolę operacyjną.

4. Szef misji przejmuje odpowiedzialność za prowadzoną przez UE cywilną operację zarządzania kryzysowego oraz sprawuje nad nią dowództwo i kontrolę w teatrze działań.

5. Szef misji dowodzi prowadzoną przez UE cywilną operacją zarządzania kryzysowego i odpowiada za bieżące zarządzanie operacją.

6. Zgodnie z aktami prawnymi, o których mowa w art. 2 ust. 1, Bośnia i Hercegowina ma takie same prawa i obowiązki w kwestii bieżącego zarządzania operacją, jak państwa członkowskie Unii Europejskiej biorące udział w operacji.

7. Szef misji prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego jest odpowiedzialny za kontrolę dyscyplinarną personelu prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego. W razie konieczności odpowiednie władze krajowe wszczynają postępowanie dyscyplinarne.

8. W celu reprezentowania swojego narodowego kontyngentu w ramach operacji Bośnia i Hercegowina wyznacza Punkt Kontaktowy Kontyngentu Narodowego. Punkt Kontaktowy Kontyngentu Narodowego podlega w sprawach krajowych szefowi misji prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego i jest odpowiedzialny za bieżącą dyscyplinę kontyngentu.

9. Decyzja w sprawie zakończenia operacji jest podejmowana przez Unię Europejską po konsultacji z Bośnią i Hercegowiną, jeżeli w dniu zakończenia prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego Bośnia i Hercegowina nadal wnosi do niej swój wkład.

Artykuł 7

Aspekty finansowe

1. Bez uszczerbku dla art. 8 Bośnia i Hercegowina ponosi wszelkie koszty związane ze swoim udziałem w operacji, z wyjątkiem kosztów bieżących, zgodnie z budżetem operacyjnym danej operacji.
2. W przypadku śmierci, uszkodzeń ciała, straty lub szkód wyrządzonych osobom fizycznym lub prawnym z państwa/państw, w którym/których prowadzona jest operacja, Bośnia i Hercegowina, po ustaleniu jej odpowiedzialności, wypłaca odszkodowanie zgodnie z warunkami przewidzianymi w mającej zastosowanie umowie w sprawie statusu misji, o której mowa w art. 3 ust. 1.

Artykuł 8

Wkład do budżetu operacyjnego

1. Bośnia i Hercegowina wnosi wkład w finansowanie budżetu prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego.
2. Wkład finansowy Bośni i Hercegowiny do budżetu operacyjnego jest obliczany na podstawie tej z poniższych metod, której wynikiem będzie niższa kwota:
  - a) część kwoty odniesienia, która jest proporcjonalna do stosunku dochodu narodowego brutto (DNB) Bośni i Hercegowiny do sumy DNB wszystkich państw wnoszących wkład do budżetu operacyjnego tej operacji;lub
  - b) część kwoty odniesienia dla budżetu operacyjnego, która jest proporcjonalna do stosunku liczby członków personelu z Bośni i Hercegowiny uczestniczących w operacji do całkowitej liczby członków personelu wszystkich państw uczestniczących w operacji.
3. Niezależnie od ust. 1 i 2, Bośnia i Hercegowina nie wnosi żadnych wkładów w celu finansowania diet dziennych wypłacanych personelowi państw członkowskich Unii Europejskiej.
4. Niezależnie od ust. 1, Unia Europejska co do zasady zwalnia Bośnię i Hercegowinę z wnoszenia wkładów finansowych do prowadzonej przez UE danej cywilnej operacji zarządzania kryzysowego, gdy:
  - a) Unia Europejska stwierdzi, że Bośnia i Hercegowina wnosi znaczący wkład, który ma istotne znaczenie dla danej operacji;lub
  - b) DNB na mieszkańca w Bośni i Hercegowinie nie przekracza wysokości tego wskaźnika w którymkolwiek z państw członkowskich Unii Europejskiej.
5. Szef misji prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego i stosowne służby administracyjne Bośni i Hercegowiny podpisują porozumienie w sprawie wpłaty wkładu tego państwa do budżetu operacyjnego prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysowego. Porozumienie to zawiera między innymi postanowienia dotyczące:
  - a) wysokości kwoty;
  - b) uzgodnień w sprawie wnoszenia wkładu finansowego;
  - c) procedury kontroli.

SEKCJA III

POSTANOWIENIA W SPRAWIE UDZIAŁU W WOJSKOWYCH OPERACJACH ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO*Artykuł 9***Udział w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysowego**

1. Bośnia i Hercegowina zapewnia, aby jej siły i personel uczestniczący w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysowego wykonywały swoją misję zgodnie z:
  - a) decyzją Rady i późniejszymi zmianami, o których mowa w art. 2 ust. 1;
  - b) planem operacji;
  - c) środkami wykonawczymi.
2. Personel oddelegowany przez Bośnię i Hercegowinę wykonuje swoje obowiązki i postępuje, mając na uwadze wyłącznie interesy prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysowego.
3. Bośnia i Hercegowina informuje w odpowiednim czasie dowódcę prowadzonej przez UE operacji o wszelkich zmianach dotyczących jej udziału w operacji.

*Artykuł 10***Struktura dowodzenia**

1. Wszystkie siły i personel uczestniczący w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysowego podlegają w pełni swoim władzom krajowym.
2. Władze krajowe przekazują operacyjne i taktyczne dowodzenie lub kontrolę nad swoimi siłami i personelem dowódcy operacji UE, który jest uprawniony do delegowania swoich uprawnień.
3. Bośnia i Hercegowina ma takie same prawa i obowiązki w kwestii bieżącego zarządzania operacją jak uczestniczące państwa członkowskie Unii Europejskiej.
4. Dowódca operacji prowadzonej przez UE może w każdej chwili, po przeprowadzeniu konsultacji z Bośnią i Hercegowiną, wnioskować o wycofanie wkładu tego państwa.
5. W celu reprezentowania swojego krajowego kontyngentu w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysowego Bośnia i Hercegowina mianuje Starszego Przedstawiciela Wojskowego. Starszy Przedstawiciel Wojskowy konsultuje się z dowódcą sił UE we wszystkich sprawach mających wpływ na operację oraz jest odpowiedzialny za bieżącą dyscyplinę kontyngentu Bośni i Hercegowiny.

*Artykuł 11***Aspekty finansowe**

1. Bez uszczerbku dla art. 12 Bośnia i Hercegowina ponosi wszelkie koszty związane ze swym udziałem w operacji, chyba że koszty te podlegają wspólnemu finansowaniu, zgodnie z aktami prawnymi, o których mowa w art. 2 ust. 1, oraz decyzją Rady 2011/871/WPZiB z dnia 19 grudnia 2011 r. ustanawiającą mechanizm zarządzania finansowaniem wspólnych kosztów operacji Unii Europejskiej mających wpływ na kwestie wojskowe lub obronne (Athena) ⁽¹⁾.
2. W przypadku śmierci, uszkodzeń ciała, strat lub szkód wyrządzonych osobom fizycznym lub prawnym z państwa/ państw, w którym/których prowadzona jest operacja, Bośnia i Hercegowina, po ustaleniu jej odpowiedzialności, wypłaca odszkodowanie zgodnie z warunkami przewidzianymi w mającej zastosowanie umowie w sprawie statusu sił, o której mowa w art. 3 ust. 1.

⁽¹⁾ Dz.U. L 343 z 23.12.2011, s. 35.

Artykuł 12

Wkład w koszty wspólne

1. Bośnia i Hercegowina wnosi wkład w finansowanie kosztów wspólnych prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysowego.
2. Wkład finansowy Bośni i Hercegowiny w pokrywanie wspólnych kosztów jest obliczany na podstawie tej z poniższych metod, której wynikiem będzie niższa kwota:
  - a) część wspólnych kosztów, która jest proporcjonalna do stosunku dochodu narodowego brutto (DNB) Bośni i Hercegowiny do sumy DNB wszystkich państw wnoszących wkład do wspólnych kosztów tej operacji;lub
  - b) część wspólnych kosztów, która jest proporcjonalna do stosunku liczby członków personelu z Bośni i Hercegowiny uczestniczącego w operacji do całkowitej liczby członków personelu wszystkich państw uczestniczących w operacji.

W przypadku gdy posłużono się wzorem opisanym w akapicie pierwszym lit. b), a Bośnia i Hercegowina wysłała personel jedynie do dowództwa operacji lub sił, bierze się pod uwagę stosunek liczby jej personelu do całkowitej liczby personelu stosownego dowództwa. W innych przypadkach jest to stosunek liczby całego personelu udostępnionego przez Bośnię i Hercegowinę do całkowitej liczby personelu danej operacji.

3. Niezależnie od ust. 1, Unia Europejska co do zasady zwalnia Bośnię i Hercegowinę z wnoszenia wkładów finansowych do kosztów wspólnych prowadzonej przez UE danej wojskowej operacji zarządzania kryzysowego, gdy:
  - a) Unia Europejska stwierdzi, że Bośnia i Hercegowina wnosi znaczący wkład do majątku lub zdolności, które mają istotne znaczenie dla danej operacji;lub
  - b) DNB na mieszkańca w Bośni i Hercegowinie nie przekracza wysokości tego wskaźnika w którymkolwiek z państw członkowskich Unii Europejskiej.
4. Między administratorem przewidzianym w decyzji Rady 2011/871/WPZiB a właściwymi organami administracyjnymi Bośni i Hercegowiny zawierane jest porozumienie. Porozumienie to zawiera między innymi postanowienia dotyczące:
  - a) wysokości kwoty;
  - b) uzgodnień w sprawie wnoszenia wkładu finansowego;
  - c) procedury kontroli.

SEKCJA IV

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 13

Ustalenia wykonawcze do umowy

Bez uszczerbku dla postanowień art. 8 ust. 5 i art. 12 ust. 4 wszelkie niezbędne uzgodnienia techniczne i administracyjne służące wykonaniu niniejszej umowy zawierane są między Wysokim Przedstawicielem Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa a właściwymi władzami Bośni i Hercegowiny.

Artykuł 14

Niewypełnienie obowiązków

Jeżeli jedna ze Stron nie wypełni swoich obowiązków przewidzianych w niniejszej umowie, druga Strona ma prawo do wypowiedzenia niniejszej umowy z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.

*Artykuł 15***Rozstrzygnięcie sporów**

Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy rozstrzygane są na drodze dyplomatycznej między Stronami.

*Artykuł 16***Wejście w życie**

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie pierwszego dnia pierwszego miesiąca następującego po wzajemnym powiadomieniu przez Strony o zakończeniu wewnętrznych procedur niezbędnych do tego celu.
  2. Niniejszą umowę stosuje się tymczasowo od dnia jej podpisania.
  3. Niniejsza umowa jest regularnie poddawana przeglądowi.
  4. Zmiany do niniejszej umowy mogą być wprowadzane na podstawie pisemnej zgody Stron.
  5. Niniejsza umowa może zostać wypowiedziana przez każdą ze Stron w formie pisemnego zawiadomienia o wypowiedzeniu przekazanego drugiej Stronie. Wypowiedzenie takie staje się skuteczne po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia przez drugą Stronę.
  6. Niniejszą umowę sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, w językach angielskim, bośniackim, chorwackim i serbskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku sporu pierwszeństwo ma wersja niniejszej umowy w języku angielskim.
-

TEKST OŚWIADCZEŃ**Tekst dla państw członkowskich UE:**

„Państwa członkowskie UE stosujące decyzję Rady UE w sprawie prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego, w której bierze udział Bośnia i Hercegowina, dołożą starań – w stopniu, w jakim zezwalają na to ich krajowe systemy prawne – by w zakresie w jakim jest to możliwe odstąpić od roszczeń w stosunku do Bośni i Hercegowiny powstałych na skutek uszkodzeń ciała lub śmierci członka ich personelu, uszkodzenia lub straty jakichkolwiek własnych składników majątkowych używanych w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego, jeżeli takie uszkodzenia ciała, śmierć, szkoda lub strata:

- zostały spowodowane przez personel z Bośni i Hercegowiny podczas wykonywania jego obowiązków w związku z prowadzoną przez UE operacją zarządzania kryzysowego, z wyjątkiem przypadku rażącego zaniedbania lub umyślnego naruszenia przepisów, lub
- wynikły z użycia składników majątku posiadanych przez Bośnię i Hercegowinę, pod warunkiem że zostały one użyte w związku z operacją oraz z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów przez personel prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego pochodzącego z Bośni i Hercegowiny, używający tych środków.”.

Tekst dla Bośni i Hercegowiny:

„Bośnia i Hercegowina, stosując decyzję Rady UE w sprawie prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego, dołoży starań – w stopniu w jakim zezwala na to jej krajowy system prawny – by w zakresie w jakim jest to możliwe odstąpić od roszczeń w stosunku do któregośkolwiek z pozostałych państw uczestniczących w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego powstałych na skutek odniesionych uszkodzeń ciała lub śmierci członka personelu, uszkodzenia lub straty jakichkolwiek składników majątku używanych w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego, jeżeli takie uszkodzenia ciała, śmierć, szkoda lub strata:

- zostały spowodowane przez personel prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego podczas wykonywania jego obowiązków związanych z operacją, z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów, lub
  - wynikły z użycia jakichkolwiek składników majątku posiadanych przez państwa uczestniczące w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego, pod warunkiem że zostały one użyte w związku z operacją oraz z wyjątkiem przypadku rażącego zaniedbania lub umyślnego naruszenia przepisów przez personel prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysowego, używający tych środków.”.
-